

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Lectio 7. tripartita. De Evangelio Dominicæ III. Adventus. Miserunt Iudæi ab Ierosolymis Sacerdotes & Levitas ad Ioannem, ut interrogarent eum, Tu quis es. Prima pars agit de legatione Iudæorum & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

Bar. 3.

umbra mortis Unde ad similes inelamat Propheta. *Quid est Israel quod in terra inimicorum es, inveterasti in terra aliena, coinquatus es cum mortuis deputatus es cum descendens in infernum* Quasi dicat: Cogita & recogita adeo miserabilem statum tuum, per quem velut in sepulchro jaces inlaidus & foetens, imo quasi inferno jam proximus & addidus, hostium pedibus infeliciter calcatus. Hoc omnem hominem in peccato agentem concernit: quia sicut quaedam est mors corporis dum privatur vita, sic est mors quaedam animae, dum privatur gratia, quae est vera animae vita. Et haec mors per peccatum, dicitur mors prima animae; nam eam consequitur mors secunda, quae est in damnatione, qua homo privatur vita aeterna. Per primam autem illam mortem criminis letiferi, secundae morti approximatur, & jam cum illis qui descendunt in infernum, deputatur, nisi gratia vitam recuperet per poenitentiam. Eheu, quam deplorandum est, adeo multos esse, qui animam suam mortuam, & factidam velut cadaver, in corpore vivo circumferunt! Et quidem mors illa & feor licet coram hominibus non appareat, coram Deo tamen & Angelis manifesta est, & intolerabilis. Et sicut cadaver hominis pedes habet, & non ambulat, oculos habet, & non videt, os habet, & non loquitur: ita qui in morte peccati jacet, videtur operari aliqua bona exerecere posse, sicut alii; sed quia vera gratiae interioris vita carent, meritoria non sunt, meriti tantum apparentiam habent, & opera mortua vocantur. Eheu, quam parvi faciunt homines vitam hanc gratiae, quae tanti tamen momenti est, ut nos divinae reddat confortes naturae! O quanto illa constitit pretio, quae filii Dei vita nobis empta est, & sanguine pretioso! Attamen adeo incurie inestimabilis haec vita conservatur, immo pro re nihili pro exiguo lucro, pro momentanea voluptate, pro puncto honoris & vindictae prodigitur. Sic infelices sunt filii hominum, qui vitam hanc filiorum Dei, quae à vita ipsa Deinitium & originem ducit, & ad vitam aeternam nos perducit, tam facile perdunt. Infeliciores, quod cum illam perditam possent recuperare, ad id non nituntur: sed in sepulchro jacet crescentes, non solum quadrienni, sed quadrimenses, imò annui & quadriennes.

Namque mors mortuorum quanto

Quod si plenus vis agnoscere magnum est numerum mortuorum horum, percursus omnes status, omnesque conditiones, & aetates hominum, & videbis quam facile peccato mortali sese involvant, & vitam gratiae in se perimant. Quod ipsum indicari videtur, in variis mortuis quos Dominus ad vitam sua benignitate reduxit. Quidam enim mortui reperiuntur inter adolescentes in flore aetatis agentes, quos plangit mater Ecclesia, sanus eorum cum lacrymis proficiens: & hi repraesentantur per adolescentem in porta Naim à Domino suscitatum, quem mater vidua multis proferebat lacrymis, quibus motus Dominus, cum

Luc. 7.

reddidit matri suae. Quaedam moriuntur inter puellas nobiles, & haec repraesentantur per puellam i. amorum, filiam Principis Synagoga, in domo paterna suscitatum, inelamante Domino: *Tu habita cumi* hoc est: *Puella tibi dico, surge.* O quot juvenes, o quot puellae ad mortem vadunt, occasione libertatis, occasione letiferi confortii! Quidam etiam inter viros in aetate perfecta & jam grandaeva mortui huic succumbunt; & hi repraesentantur per Lazarum: & quia quidam horum inveterati sunt in peccatis & morte, ideo fortiori voce eis necesse est inelamare: *Lazarus veni fora.*

Marci 9.

Joan. 11.

Interim, quicumque jacetis in morte peccati, audite falix nuntium quod vobis afferimus: En Medicus adest qui non solum aegros novit sanare, sed etiam mortuos suscitare: & ideo in Patentibus suis & Tabulis regia auctoritate confirmatis inscriptum gerit: *MORTUI RESURGUNT.* Novit ipse suscitare, vel incurvando se super mortuum, & ei sese aptando sicut Elias & Eliasus; vel tangendo mortui manum; vel tangendo defuncti loculum, vel solo etiam vocis imperio. Ideo jubet nunc per praecones sitos cuilibet in morte peccati jacenti inelamari: *Surge qui dormis, exurge à mortuis, & illuminabit te Christus.* Omnes vult suscitare, qui desiderant vera vita vivere; omnes vult delevigere, qui sepulchrum & mortem cupiunt delevigere, & vocem ejus, vocem vitae audire. Expergiscimini igitur omnes qui habitatis in mortis pulvere & caligine: quia per viscerum misericordiae visitavit nos Oriens ex alto, & venit illuminare omnes qui in tenebris & umbra mortis sedent, ad dirigendos pedes eorum in viam pacis.

Reg. 17.

4. Reg. 4.

Eph. 5.

Luc. 2.

Conclusio. Obsecro Te per haec viscera misericordiae tuae, o Jesu Christe. Medice desiderantissime, cum multi in hoc populo sint caeci, ut digneris eos illuminare; cum multi sint surdi; ut digneris eis oculos aperire; cum multi sint claudi, ut digneris claudicantia eorum vestigia reformare; cum multi sint leprosi, ut digneris eos mundare; cum multi sint mortui, ut eos digneris vitam restituere. Fac ut omnes hic praesentes recte videant, recte audiant, recte ambulent, recte & pure convertantur recte vivant, ut in aeternum vivere, & te aeternum benedicere valeant. Si patecet in nobis veritas litterarum tuarum, veritas hujus sigilli patenti, cum quo in hunc mundum missus es; *Caeci vident, surdi audiunt, claudi ambulant, leprosi mundantur, mortui resurgunt.*

LECT. 7.

tripartita.

PARS I.

De legatione Iudaeorum

& responsio

Joannis

Non sumus

Christus

nam

DOMINICA III. ADVENTUS.

Miserunt Iudaei ab Ierosolymis Sacerdotes, &c. Joan. 1.

Haec Legatio solemnis est, à Judaeorum Prolegationibus, ab Urbe Metropolitana, à regia & Ierosolyma procedens, per Sacerdotes & Levitas innumera, viro sanctitate conspicuo summanam

mam totius Orbis dignitatem deferens, dum illi agnoscere, recipereque optant, ut Messiam, si talem ipse se declaret & agnoscat. Ex his omnibus circumstantiis patet celebritas hujus legationis.

Hanc verè ex animo factam ad investigandam veritatem exitum, quamvis nonnulli asserant, infidiose fuisse inventam, & ex fictione aliqua, & ex invidia & amulatione in Christum. Duplici ratione potest quod diemus constimari.

*Legatio
hac veri-
tatis cau-
sa est fa-
cta.*

Prima ex parte Christi, in quem nondum invidia Judæorum exarscibat, dum hæc legatio facta est, quia necdum eum noverant, necdum ejus fama vigeat, necdum miraculis clarescat. Tunc enim cepit miraculis fulgere, cum Joannes ageret in carcere; tunc coram ejus discipulis multos languidos, cæcos, surdos sanavit, & curavit nunciari Joanni: *Cæci vident, claudi ambulant, surdi audiunt, leprosi mundantur, mortui resurgunt*; Nam adolescentem in Nain paulo ante suscitavit. Ergo ante Joannis carcerem, vel saltem ante hanc legationem, paucis notus existebat; licet cælo testificante in Baptismo suo testimonium accepisset. Unde Joannes de eo dicit: *Messias vestrum spero, quem vos nescitis. Ac de eodem pronunciat: Illum oportet crescere, me autem minui.* Nempe Christi fama & gloria debebat de die in diem augeti & prædicari, fama & gloria Joannis decreverat: nam majus lumen oblitiscat minus.

Gen. 3.

Secunda ratio, ob quam putamus verè ad inquirendam veritatem, & non fictè misisse ad Joannem, est ex parte ipsius Joannis; quia ipse tunc tanti habebatur, ut crederent ipsum esse Messiam. Unde dicitur: *Excessum ante autem populo, & cogitationibus omnibus in cordibus suis de Joanne, ne forte ipse esset Christus dixerat: Veniet post me cuius non sum dignus corrigiam calcamentorum solvere.* Et nihilominus id adhuc non eximebat eam opinionem; quia exillimabant Joannem ex humilitate hæc pronunciare.

Aliunde etiam ex multis argumentis ea oriebatur dubitatio, quia Joannes illustri admodum erat, & miraculis plena conceptio, natiuitas, circumcisio, infantia, vita, prædicatio, & vox. Conceptio quidem, quia ex sterilibus parentibus, & ætate conceptus, ab Angelo promissus, in utero sanctificatus. Natiuitas vero, quia ex genere nobili & sacerdotali ortus, cum publica lætitia, in clamantibus omnibus: *Quis putas puer iste erit, nam spiritus Dominus cum ipso.* Circumcisio, quia tunc Patris matrem linguam solvit, dum Pater nomen indicavit Joannis, scribens in pugillari nomen ab Angelo præindicatum. Infantia, quia eam in deserto peregit fugiens tempore infanticidii Herodis: nam licet sinibus Bethleem non contineretur, ob famam tamen miræ natiuitatis, ad illum quoque in Herodis se extendit. Et ideo biennis à matre abductus est in desertum, ibique in spe-lunca delituit. Vita, quia miræ erat austeritatis & sanctimonie, in vestitu, victu, conversatione; in humano erat corpore velut divinam agens vitam.

Luc. 1.

Prædicatio & vox, quia homines omnis conditionis, ad eum, licet asperè increpantem concurrerant, & Baptismum ejus expetebant: sicque convertebantur ad poenitentiam, & confitebantur actus suos, non solum homines plebei, sed & nobiles, & milites, & Pharisei. Certe hæc omnia eam opinionem ingenerare poterant plebi, imò & aliquibus Primoribus Judæorum, maxime cum necdum per miracula sua agnitus foret Christus, & tamen foret tempus prædictum Messie, quia scèptum Judæ ad alienigenas erat translatum, juxta Prophetiam Jacob.

Gen. 49.

Miserunt itaque Sacerdotes & Levitas, simulque Phariseos legis & religionis zelatores, ut interrogarent eum: *Tu quis es?* Non quod his verbis ita licet & fertiter eum interrogant; sed vult significare Evangelista, ideo multos in interrogarent quoniam ipse foret. Quod quidem dicitis & accommodis verbis fecisse verisimile est, etiã in speciali interrogando; an non foret ipse Messias, sive Christus tot oraculis prædictus, tot figuris præsignificatus, tot votis & desiderijs hæctenus expetiuit & expectatus. Atque cum aperte negaret se Christum, & confiteretur ingenue se non esse hunc Messiam expectatum, ulterius interrogant: An foret ipse Elias, quem & ipsi expectabant Præcursores Messie; cui vestitu, solitudine, vitæ officio, nõ ab similibus videbatur. Denique apud Machiam scriptum noverant: *Ece ego mittam vobis Eliam Prophetam, antequam veniat dies Domini magnus & terribilis.* Ad id claro iterum responso accepto, ipse asserente se non esse Eliam, in perona se, (nam teste Domino in spiritu Elias erat) necdum acquirere vult; sed ulterius interrogant, an sit Propheta. Fortitan illum intelligunt, de quo Moyses: *Prophetam de gentibus tuis, & de fratribus tuis suscitabo tibi Dominus ipsum audies: vel ut alii putant Prophetam Enoch, de quo traditio erat cõlia venturum; vel Eliæ (qui Propheta per antonomasia dici potest, ob spiritum duplicem Eliæ ei infusum) cum & Joannes sicut ipse circa Jordanem veritatur, ac ibi doceret & baptizaret; sicut Elias in Jordane Naaman baptizari iussit. Vel denique generaliter ut S. Augustinus interpretatur, interrogatio eorũ tendit, ut fateatur se Prophetam aliquem esse, & prophetali munere fungi. Nec tibi minus videatur quod dubitent an sit Elias, vel Eliæ, vel Enoch, aut alius Propheta, eum ignorare vix potuerunt Joannem esse Zachariæ filium: qui error de transmigratione animarum in alia corpora, multorum animis adhuc tunc inhærebat. Propterea enim aliqui de Christo dicebãt esse Eliam, alii Jeremiam, aut unum ex Prophetis. Et ex simili errore dicebat Herodes: *Quem ego decollaui Joannem, ipse surrexit à mortuis.* Interim quicquid sit de eorum mente, respondet Joannes; *Non sum Propheta.* Quod verum est, quia non erat talis, quales antiqui Prophetæ, qui Messiam longè post venturum prædicabant; sed erat is qui præsentem erat demonstraturus.*

Malac. 4.

Luc. 1.

Deut. 18.

Matt. 16.

Marc. 6.

Quo sen-

te, respon-

det Joannes;

Non sum

Propheta.

Quod

verum est,

quia non

erat talis,

quales anti-

qui Pro-

pheta,

qui Mes-

siam longè

post ven-

turum præ-

dicabant;

sed erat

is qui præ-

sentem

erat dem-

onstratur-

us.

Matt. 11.

Luc. 1.

Ioannis humiliss. Psal. 130.

Matt. 11.

Ioan. 1.

PARS II. De superbia. Dicitur quod superbia est peccatum capitale. Ego sum Christus. Isa. 14.

tuus. Quasi dicat: Non sum Propheta futuri, sed Index presentis Christi, non in umbra sum futurorum, sed in veritate presentium. Alioqui Christus eum vocat Prophetam, & plusquam Prophetam. Et Zacharias de eo canit. *Tu Puer Propheta Altissimi vocaberis.* Sed Ioannes non ad verum, sed ad novum pertinet testamentum: *Lex & Propheta usque ad Ioannem.* Non ergo Propheta talis, quales Ilias, Jeremias, &c. non precebat propheticum sermonem, cui attendendum esset tanquam lucerne ardenti in caliginoso loco, sed digito præterito, monstrabat verum Solem exortum.

Sic igitur S. Ioannes fidelis & humilis ministrus officio fungens, non extollit se super se, imò quodammodo deprimit se infra se: *non est exaltatum cor eius, neque sunt elati oculi eius, non ambulavit in magnis,* nec gloriatus est in donis aut sapientia sua, sciens omnia esse in se longè inferiora, longè obsecratoria, quam in Christo. Ideo illum confidens qui solus est, *Qui est,* continuo videtur respondisse de se interrogatus, *Non sum:* Quasi diceret: in comparatione eius qui potest dicere, *Ego sum, qui sum:* ego de me dico: *Non sum, nihil sum.* Poterat tamen de munere suo sublimiorem sermonem edere, sed noluit quia forte hinc audientium necdum idonei erant, tum quia Christi laudes suas deprecandas relinquebat, quod disertè præstitit.

Verè ergo diceret ad mentem interrogantium, & conformiter his que de ipso Christus pronunclavit: *Non sum ego Christus, sed Precursor sum Christi.*

Non sum ego lux, sed sum is qui testimonium perhibet de lumine. Non sum ego Sol, sed Lucifer: eum præveniens & prænuncians. Non sum ego Sponsus, sed amicus Sponsi. Non sum Agnus qui tollit peccata, sed demonstrator sum Agni Non sum Medicus qui sanare possit, sed tamen morbum ostendo, & ad Medicum vos mitto. Non sum Rex expectatus, sed sum Præco & signifer eius. Non sum Dominator quem vos queritis, aut Angelus testamenti quem vos vultis, sed tamen Legatus sum, & Angelus preparans viam ante faciem eius. Non sum ego Elias in persona, sum tamen in spiritu & virtute. Non ego sum talis Propheta, qualem existitis; sum tamen supra omnes Prophetas, donis divinis adornatus. Cum hæc omnia de se & suo munere posset manifestare, sobrie de his omnibus loquitur, suam potius considerans nihilitatem, quam dignitatem.

MERITO. Ioannes propter eximiam humilitatem, qua se mirabiliter deiecit, Luciferi locum obtinere a quibusdam asseritur, qui superbia elatus divinum sibi honorem arrogavit: *Super aspera exaltabo altum meum, similis ero Altissimo.* Sed hic licet intellexisset deturbatus, nihilominus quotidie hunc adhuc querit honorem, Deo & Christo debitum. O quam multis apparuit falsa eos illudens imagine, falsaque illi hinc promissione, & dicens: *Ego sum Christus.* Nempe superbia eius plane adyerbia est, & ex diametro pugnat cum humilitate

Ioannis; sic & vox ipsius cum hac voce Ioannis: *Non sum ego Christus.* Audi huius rei exempla:

Refert Palladius in Hist. Laul. c. 31. Valentem Monachum à Dæmone cæbro apparente in figura Angeli lucis sic deceptum, ut superbia elatus iactaret non nisi cum Angelis suam esse conversationem. Tandem & Dæmon ei apparere voluit, fingens se Christum, etaque circumcinctus mille Angelis, lampades lucidas, rotamque igneam præferentibus. Mox unus eorum sic allocutus est Valentem: *Christus dilexit tuam vivendi libertatem & confidentiam, & venit ut vindictam egredere, & adorare eum.* Egredus est, & pro Christo demonem adoravit. Et factus est ita emortæ mentis, ut in gressibus Ecclesiam diceret: *Ego non habeo opus commotione, Christum ego vidi hodie.* Quapropter Patres vinxerunt eum, & in compedes Terræ coniecerunt.

Sapientius se gessit alter quidam Monachus, de quo in libro sentent. Patrum nu. 37. qui quidam a deo eximig erat sanctitatis & fortitudinis, ut in cella sua quotidianas sustineret tentationes, sed ita ut videns daemones eos contemneret, & proculceret. Videns autem daemones se vinci, quodam die apparuit ei in gloria, & dicebat: *Ego sum Christus.* At ipse clauso pectus tenebat oculos, Cui dæmo: *Cur oculos claudis? Vide gloriam meam, ego sum Christus.* Respondit ipse: *Ego Christum bene lo videre, si in alia vita eius expecta visum.* Hæc videtur Satan humilitate, in ex disparuit.

Sic & S. Abraham Eremitam decipere conatus est, mediâ nocte oranti apprensus, & lucē inlata solis fulgida cellam ejus circumcingens, cum hac voce: *Beatus Abraham, nullus que simulatus, qui omnes meas voluntates explevisse. At ille agnoscens dolum diaboli Christum se fingentis, exclamavit: Tenebrae tecum sunt; pleno dolo atque falsitate, homo enim peccator ego sum; quia, tamen habeo spem in Domino. Jesus, tuas insidias non pertimesco, atque proavito mihi est: ejus nomen quum dilexi, ac dirigo, in quo te incipio immundissimo casu. Hæc cum diceret, illico inlata sumi foendi evanuit is qui dicebat, Ego sum Christus, quique divinos ambiebat honores.*

Simile legitur de S. Martino. Hinc etiam oranti in sua cella divinos ab eo quotiens honores apparuit Satan, lumine velut coelestis coruscus, facie Regis præfrensus, auræ cycliche & veste Regia armictus, cum diademate ex pretiosis gemmis contexto. Hæc arte virum sanctum fallere ipterans, sic eum est allocutus: *Ego sum Christus. Rex tuus, atque de coelo descendere dignatus sum, ut te visitarem. Et me tibi manifestarem. Agnovi mox ipse fallaciam, & respondit: Dominus meus Jesus Christus non alii in purpura aut diademate reventem se venientem esse prædixit; & illum non agnosco ut Christum, cuius vulnera aut stigmata in Cruce ei inscripta non inspicio. His dictis, disparens Christi & veritatis hostis, nihil nisi fetorem spurcissimum in cella reliquit.*

Satanam Patrem suum & Magistrum imitati sunt impii filii, & ceci discipuli, heretici scilicet nonnulli.

Humilitate diaboli susatur.

In vite Patrum.

Gal.

Ther. Phil.

Heretici: Satana nulli.

sunt insi- nulli, cæcorum, & insipientium Duces superbe & impudenter dicentes, Ego sum Christus; Joannis vocem hodiernam non agnoscentes, cum humilitate pronuntiantis: Non sum ego Christus. Sic Saturnus antiquus hereticus se Christum & Salvatorem à Patre missum pronuntiat. Menander in suo nomine baptismum instituebat. Simon parens omnium hæreticorum se virtutem Dei nominat, & à malignis spiritibus in cælum se efferturabat, ut adoraretur. Montanus se Paracletum dicebat. Atque tempore postremo faculi, multi sunt dicturi: Ego sum Christus, & idco præmonuit Evangelium. Videte ne quis vos seducat, multi enim veniunt in nomine meo, dicentes: Ego sum Christus, & multos seducit. Et iterum: Tunc si quis dixerit: Vultis. Ecce hic est Christus aut illis, nolite credere; Surgent enim Pseudochristi & Pseudoprophetae. Atque non solum in novissimis temporibus, sed & nostro sæculo tales non desunt. Mirabile plane est quod referunt contigisse in Bervenise regno magni nominis Theologo. Hic cuiusdam mulieris fallis extatibus & revelationibus deceptus cõ cæcitatibus perductus est, ut sibi sanctitatem arrogare super omnes Anglorum choros, & super omnes Apostolos; sibi que à Deo oblatam unionem hypostaticam, sed non fuisse à se admittam; interim se esse constitutum, & demptorem quoad efficaciam, co quod Christus solum fuerit. Redemptor quoad sufficientiam, multaque ad id probandum de ce citabat ex Prophetis, ex Psalmis, & ex Apocalypsi. O Cæcitate! o dementiam! Hi itaque omnes dum dicent: Ego sum Christus! dumque Christi mendaciter vel nomen vel auctoritatem ulrapant, facti sunt membra Satanae Patris mendacii & præcursores Antichristi. At Joannes dum dixit: Non sum ego Christus; dum non vult appetere nomen Christi factus est membrum Christi; quia dum infirmitatem suam studuit humiliter agnoscere, illius celsitudinem meruit veraciter obtinere; inquit S. Gregorius hom. 7. in Evang.

Gal. 7. Ego sum Christus, eo scilicet modo quo Apostolus dicit: Virgo ego, virgo non ego, virgo vero in me Christus. Christus sit vita nostra, anima nostra, spiritus noster, lux & amor noster; ita ut nihil nisi illo inspirante, cogitemus, loquamur, operemur: gratia Christi, spiritus Christi, vita Christi, humilitas & charitas Christi in nobis appareat, & in operibus nostris; tunc vere poterimus dicere cum Propheta: Spiritus vero noster Christus Dominus; & cum Apostolo: Mihi vivere Christus. Quod si ipse sit vita vita nostra, anima animæ nostræ, spiritus cordis nostri, jam vere etiam dicimus: Ego sum Christus; quando quidem ipse est in nobis, vivit in nobis, spirat in nobis, patitur in nobis, loquitur in nobis, amat in nobis tanquam membris suis a te animatis. Hoc si verum est de quolibet pio Christiano, qui vere gloriam Christi ejusque amorem

respirat, quanto magis locum habet in Sacerdotibus & ministris divinis? In his utique baptisat Christus, absolvit Christus, prædicat Christus, suis verbis consecrat Christus; & ita merito dicere possunt: Ego sum Christus. Ergo nunquam delectant spiritum Christi, illum igitur alant & foveant, alii que insipient.

AD imitationem humilitatis S. Joannis pro PAR. III. morali instructione monet hic Sacri Scri- moralis- ptores, conventens esse ut unusquisque saepe se- ter. illud, ipsum consideret, & à seipso idem quod Joannes Tu quis interrogatus est, interroget: Tu quis es? Quia dico es, discende teipso? Hoc familiare fuit exercitium Viri sancti. Unde sanctus Franciscus solebat integras noctes cum Deo consumere in hac interrogatione: Quia tu Domine? Quia ego? S. Augustinus in his verbis longam orationis moram solitus est trahere: Domine noster te, noster me, ut exaltet te, humiliet me. S. Catharine Senensis quondam dixit Curias Christus: Stror vera sum, quia ego sum, & qua tu, 19. April beata erit. Ego sum qui sum, tu es qua non es. Hæc cognitio facta, omnes facile conteres inamque laqueos, omnimque gratiam & virtutem facile obtinebis, & nunquam venies contra præcepta mea. Itaque diligens nostri interrogatio, & ulterior cum Deo nostri collatio, fundamentum est salutis & interro- perfectionis, quæ in Dei nostrique nativitate consi- gatio, & tit, illum exaltando & amando, nos humiliando & contremendo. Sed in particulari quadam hac collatio, de re exprinamas, ut agnoscas, Tu quis es? Quis est funda- Deus? Ut agnoscas quid de te sentire debeas, mentum quandoquæ deus hoc adeo magni sit momenti. salutis.

Primo. Quid est Deus? Quid est Homo? Deus: 1. est qui est, & solus potest dicere: Ego sum, qui sum: Antithe- quia ex se est, nec re est, propter se est, fons est, & sis Dei & plenitudo omnis essentia. Homo est qui non est, & Homini- qui verè potest dicere: Non sum; quia ex te non est; ex te nihil est; quæ ex nihilo est; & ad nihilum tendit, & nisi à Deo miserante sustentaretur lingu- Esal. 38. is momenti, in nihilum rediret: Parce mihi Domine, nihil enim majus dicitur Job. 7. Notum fac mihi finem meum, substantiam meam tanquam nihilum ante te. Si sic loquuntur Propheta: Quid dicis tu de te ipso? Tu quis es?

Secundo. Quid est Deus? Quid est Homo? Deus: 2. est ipsa Vita, ipsa immortalitas, origo & ratio vite, omnis naturalis & supernaturalis, in Augens; in Hominiibus, in animalibus, in plantis: tu ipso vita Ioan. 1. erat lux hominum. Quia apud te est vita, & in Phil. 3. lumine tuo videbimus lumen. Ipse solus habet immortalitatem, ut ait Apostolus. Homo vero non habet vitam nisi momentem, continuo deficit, corrumpitur, moritur; ut propterea merito ei nomen hoc inditum sit, mortale. Quot die ei demitur ali- que pars vite, cumque videtur crescere, vita ei de- cre cit, ipsum quem agit diem cum morte dividit. Si hoc verum est de unoquoque; Quid dicis de te ipso?

Histor. hanc vi- in Tuba Sacerdotum tract. 1. lib. 4. in fin.

Tören. 4. Phil. 1.

ipso? Tu quis es? An forte alterius es tu fortis, quam alij?

3. Tertio, Quid est Deus? Quid Homo? Deus aeternus est, sine principio & fine, ipse finis & principium omnium; ipse origo & fons aeternitatis, a quo Beati tam Angeli quam homines aeternitatis participationem quandam habent. Homo vero habet principium & finem, & in ipso principium & finis mox junguntur: vix ingressus in hujus mundi theatrum, mox egredi cogitur. Quasi siis egreditur, & conuertitur; & fugit velut umbra. Ideo merito potest de se dicere: Non sum; tum quia priusquam creatur, habuit aeternum non esse; tum quia ejus esse semper in fluxu est, & quadam fuga celeri; & mox de eo verum est, Qui fuit. Fugit infantia, fugit pueritia, fugit adolescentia, fugit iuventus, fugit senectus; & hodie non est, qui heri fuit. De mane usque ad vesperam finis me. Ergo nomen ejus, Qui fuit. Si sic experiantur etiam Reges. Quid dicis de te ipso? Tu quis es?

4. Quarto, Quid est Deus? Quid Homo? Deus est immutabilis, stabilis in se, & in omnibus constant: Apud quem non est transmutatio, nec visiffitudinis obumbratio. Nec mutatur in natura, quia idem semper ipse est: nec in qualitate, quia inalterabilis est nec loco, quia immensus est; nec in voluntate aut operatione; quia semper sibi constat, idem volens, eodem modo operans. Homo vero mutabilitati omni subiectus est, omnis inconstantiae exemplar & imago; in omnibus quae in ipso sunt, aut circa ipsum. Vita ejus & aetas mobilitate mirabili volvitur perlustrata, annos, menses, dies, horas, ad metam properans. Animus ejus ut arundo mobilis ad omnem auram fluctatur huc illuc. Varias cogitationum alterationes patitur, varias affectuum vires & alternationes. Modo serenus est mox turbidus; modo plauidt; mox plangit; modo amat quippiam, mox illud odit: modo probat aliquid & suadet, mox reprobat & dissiadet. Corpus ejus ut mola versatilis inquieto motu rotatur. Diversa mutatione quasi in circuitu hanc molam trahunt Aestas & Hiems, Ver & Autumnus, & varias ei afficiunt qualitates. Unde modo vividum est & sanum, mox languidum & aegrum. Domus Intea est sensim collabescens. Si hoc nullus negare potest, aut ignorare, Quid dicis de te ipso. Tu quis es?

5. Quinto, Quid est Deus? Quid Homo? Deus sapientia est, veritas est, lux est, origo & fons omnis veritatis, omnis sapientiae & lucis; in quo nullum mendacium, nullus error, nulla ignorantia, nulla tenebra. Homo vero vanitas est, & mendacium, sic asserit Propheta: Verumtamen uniuersa vanitas omnis homo vivens. Ecce iterum: Filij hominum, ut quid diligite vanitatem & queritis mendacium? Homo omni errori, ignorantiae, deceptioni est obnoxius. Caecitate afflictus, in tenebris

gemens quae intellectum obnubilant & animum, ut nesciat cognoscere verum; & ideo necessum est, ut palpando impingat, deviet, & exeret ad veritatem & sapientiam, lucis expert. Hoc agnoscunt quantumlibet sapientes; tu vero, Quid dicis de te ipso. Tu quis es?

6. Sexto, Quid est Deus? Quid Homo? Deus purissimus est, sanctissimus, perfectissimus imo est ipsa puritas, sanctitas, perfectio, nullam habens admixtionem impuritatis aut imperfectionis, fons & origo omnis puritatis, sanctificationis, perfectionis. Homo vero sentina est omnis impuritatis & immunditiae, tam spiritualis, quam corporalis. In peccatis natus totus, & sub peccato venundatus, de peccato in peccatum ruit, quasi de abyfso in abyfsum. Omni defectu & imperfectione plenus est, nihil de se perfecte vel pure agere potens. Sicut secundum corpus, sic & secundum animum omni immunditiae est obnoxius. Hoc etiam agnoscunt Viri sancti, tu vero, Quid dicis de te ipso? Tu quis es?

7. Septimo, Quid est Deus? Quid Homo? Deus omnipotentissimus & fortissimus, beatissimus & gloriosissimus; imo Deus est ipsa potentia & fortitudo, ipsa gloria & beatitudo, fons & origo omnis potentiae & gloriae. Homo vero est omnis imbecillitatis, omnis infirmitatis imago, omnis miseriae speculum, omnis corruptionis exemplum. Unde ad quandam seipsum ignorantem dicitur: Tu dicis dives sum, & nullus ego, & nescio quia miser es & miserabilis, & pauper, & nudus. Collyrio inunge oculos tuos ut videas. Quicumque collyrio verae humilitatis vult purificare & inungere oculos cordis sui, mox videbit infirmitatem, & imbecillitatem suam; paupertatem & nuditatem, miseriam & calamitatem tam animi quam corporis. Tu quid dicis de te ipso? Tu quis es? Noli dicere, sum nobilis, sum dives, sum sapiens, sum bonus; dic potius cum Joanne: Non sum, nihil sum. Solum Deus est vere nobilis, dives, sapiens, bonus; solum ipse dicere potest Ego sum.

Ceterum S. Joannes ne solum negatione uteretur, sed etiam aliquid humiliter de se exprimeret, illis cum ad id urgentibus, dixit: Ego vox clamantis in deserto. Ego vox, quid humiliter, cum vox non sit nisi status quidam aenis levis, & cito transiens: Sed haec verba in seq. Evangelio explicabimus, cum ibidem repetantur.

E A D E M D O M I N I C A.

Ego baptizo in aqua, &c. Joanni.

Udri colligebant ex SS. Scripturis tempore Messiae fore aliquem baptismum, admirandum Medius vel perse, vel per suos; atque Eliam existimabant in primo illius adventu simul venturum cum illo Propheta altero, cujus nomen certo non sciebant.

LECT. 8. tripartita Pars I. Explicat illud. Iohanni 1.